

Spotkanie prezydentów Andrzeja Dudy i Donalda Trumpa

Artur Kacprzyk, Mateusz Piotrowski

24 czerwca prezydent Andrzej Duda złożył wizytę w USA i spotkał się z prezydentem Donaldem Trumpem. Rozmowy dotyczyły polsko-amerykańskiej współpracy obronnej i energetycznej oraz nowych technologii i walki z pandemią COVID-19. Choć wspólne oświadczenie prezydentów nie przynosi nowych postanowień, potwierdza wolę obu stron do dalszego pogłębiania współpracy strategicznej, w tym kwestii dotyczących energetyki jądrowej. W jego treści skrytykowano fałszywą wizję historii II wojny światowej, którą w ostatnich latach buduje Rosja.

Czy możliwe jest dalsze zwiększanie obecności wojsk USA w Polsce?

Podczas konferencji prasowej prezydenci wskazali na możliwość zwiększenia w przyszłości amerykańskiej obecności wojskowej w Polsce powyżej poziomu uzgodnionego w 2019 r. Oznacza to poszerzenie zakresu trwających rozmów o wprowadzeniu w życie deklaracji z czerwca 2019 r., na mocy której ciągłe rotacje sił USA do Polski mają wzrosnąć o ok. 1 tys. żołnierzy (z 4,5 tys. do 5,5 tys.), zaś Polska ma sfinansować przygotowanie infrastruktury do ich stacjonowania i szkolenia oraz przyjęcia dodatkowych jednostek w razie kryzysu. We wrześniu 2019 r. wskazano miejsca rozlokowania większości nowych sił i instalacji. Zgodnie z ustaleniami z 2019 r. ma wzrosnąć liczba sił logistycznych, wojsk specjalnych i dronów rozpoznawczych obecnych w Polsce. W październiku ub.r. już przekształcono element dowodzenia sił lądowych USA w wysunięte dowództwo dywizji.

Czy do Polski trafią siły USA stacjonujące w Niemczech?

Dla bezpieczeństwa Polski optymalne byłoby zwiększenie obecności wojskowej USA na jej terytorium poprzez przeniesienie do Europy dodatkowych sił amerykańskich. Prezydent Trump zdecydował jednak o [wycofaniu z Niemiec ok. 9,5 tys.](#)

[żołnierzy](#), a podczas spotkania zaznaczył, że część z nich może trafić do Polski i innych krajów. Prezydent Duda zaapelował o niewycofywanie wojsk USA z Europy, co konsultował przed wizytą w Waszyngtonie z sekretarzem generalnym NATO. Taka redukcja osłabiłaby bowiem zdolność USA do wsparcia sojuszników. Polska nie zabiegała o relokację sił z Niemiec, ale w obliczu decyzji Trumpa wyraża gotowość na ich przyjęcie. Oprócz wzmocnienia samej wschodniej flanki służyłoby to łagodzeniu skutków decyzji Trumpa. Nad sposobem wycofania sił z Niemiec pracuje Pentagon, ale jest ono niepewne wobec sprzeciwu w Kongresie i możliwej zmiany administracji po listopadowych wyborach prezydenckich.

Jak rozwija się współpraca energetyczna Polski i USA?

We wspólnym oświadczeniu prezydentów pojawiła się zapowiedź nowej inicjatywy – współpracy polsko-amerykańskiej na rzecz rozwoju cywilnej energetyki jądrowej w Polsce. Jest to rozwinięcie podpisanych w listopadzie 2018 r. i czerwcu 2019 r. deklaracji i porozumienia o współpracy między Departamentem Energii USA i Ministerstwem Energii. Podczas wspólnej konferencji prasowej Trump ogłosił, że finalizowana jest umowa, która pozwoli na pozyskanie przez Polskę technologii cywilnej energetyki jądrowej od jednego z wiodących amerykańskich producentów

KOMENTARZ PISM

(prawdopodobnie GE Hitachi Nuclear Energy, Duke Energy lub Westinghouse Electric Company), co umożliwi realizację projektu budowy elektrowni atomowej w Polsce. Niezmiennym elementem współpracy pozostają też dostawy amerykańskiego LNG, który pozwoli na dywersyfikację energetyczną Polski, ale też innych państw Europy Środkowej i Wschodniej.

W jaki sposób Polska i USA mogą zacieśnić współpracę w nowych technologiach?

Prezydenci przywołali dwustronną deklarację z września 2019 r. w sprawie technologii 5G, podkreślając zobowiązanie do współpracy w tym zakresie i korzystania z usług oraz sprzętu wyłącznie zaufanych dostawców, a więc z wyłączeniem firm chińskich, co do których pojawiają się zastrzeżenia dotyczące niezachowywania standardów bezpieczeństwa teleinformatycznego i ochrony własności intelektualnej. W ramach współpracy w nowych technologiach w Polsce inwestują amerykańscy giganci – Google i Microsoft – m.in. w budowę centrów danych dla usług w chmurze. Spodziewana wartość tych inwestycji to odpowiednio

2 mld i 1 mld dol. Inwestycje te przyczynią się do rozwoju w Polsce infrastruktury Chmury Krajowej, projektu postrzeganego jako cyfrowy hub Europy Środkowo-Wschodniej. We wspólnej deklaracji prezydenci podkreślili znaczenie dywersyfikacji łańcucha dostaw tych przedsiębiorstw, co mogłoby otworzyć polskim firmom drogę do rozwijania z nimi współpracy biznesowej.

Jakie są perspektywy współpracy Polski i USA wobec inicjatywy Trójmorza i w walce z COVID-19?

Zaangażowanie USA w Inicjatywę Trójmorza zostało podkreślone w kontekście bezpieczeństwa energetycznego regionu i rozwoju jego infrastruktury, a także współpracy technologicznej (USA w lutym br. zobowiązały się przekazać 1 mld dol. na projekty infrastrukturalne w państwach uczestniczących w 3SI). Elementem rozmów była również współpraca medyczna. Polska wysłała w kwietniu 2020 r. do USA wojskową misję medyczną celem wymiany wiedzy i doświadczeń w leczeniu chorych na COVID-19. Prezydenci zarysowali perspektywę współpracy Polski i USA przy badaniach nad lekiem i szczepionką przeciwko wirusowi SARS-CoV-2.